

UDARBEJDET AF KORA FOR UDLÆNDINGE-, INTEGRATIONS- OG BOLIGMINISTERIET

Integration

BENCHMARK AF
KOMMUNERNES
JOBINDSATS

TYPISKE
AKTIVERINGS-
FORLØB

INTEGRATION I
TO KOMMUNER

Vejen til
arbejdsmarkedet

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Integration - en udfordring for kommunerne

AF IBEN BOLVIG, SENIORFORSKER I KORA

DER ER FORSKEL PÅ, hvor stor succes kommunerne har med at få nytilkomne flygtninge og familiesammenførte samt de svageste ledige indvandrere i job. Det sker dog lidt hurtigere i de kommuner, hvor de ledige oftere kommer i privat løntilskud eller virksomhedspraktik.

KORA har sammenlignet kommunernes indsats med at få flygtninge og de svageste indvandrere i job. Dette magasin formidler undersøgelses resultater og dykker ned i et par af de kommunale historier, der ligger bag tallene.

Undersøgelsen 'Kommunernes integrationsindsats på beskæftigelsesområdet' og nærværende magasin er udarbejdet for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

Undersøgelsen sammenligner, hvor hurtige kommunerne er til at hjælpe indvandrere og flygtninge i job. De svageste ledige indvandrere har været i Danmark i mindst tre år og har problemer som misbrug, psykisk sygdom eller analfabetisme. De nytilkomne flygtninge og familiesammenførte har været i Danmark i mindre end tre år. Begge grupper kommer fra ikke-vestlige lande.

I undersøgelsen dykker KORA også ned i, hvor flittige kommunerne er til at bruge løntilskud og privat virksomhedspraktik, hvor meget de ledige er på passiv forsørgelse, i uddannelse, opkvalificering osv., og hvad der ser ud til at adskille de kommuner, der klarer sig bedst fra de kommuner, der klarer sig dårligst. De vigtigste resultater præsenteres i dette magasin.

I forbindelse med udarbejdelsen af dette magasin har vi desuden talt med Fredensborg og Struer Kommune om, hvordan de arbejder med at få flygtninge og indvandrere i job i deres konkrete hverdag. De to kommuner er blandt de mest succesfulde til at få flygtninge og indvandrere i job. Vi vil gerne takke de to kommuner for deres bidrag og håber, at eksemplerne kan være til inspiration for andre kommuner.

Med ønske om god læselyst.

Udgiver:

KORA,
Købmagergade 22,
1150 København K.
+45 44 45 55 00
kora@kora.dk
www.kora.dk

Udarbejdet af KORA
for Udlændinge-,
Integrations- og
Boligministeriet

Ansvarshavende redaktør:

Mickael Bech

Redaktør:

Gry Bess Møller,
grbe@kora.dk

Grafisk design:

Pernille Kleinert

Foto:

Lisbeth Holtzen

Tryk:

Rosendahls

Oplag:

2.100 eksemplarer

Foto:

I magasinet har vi taget billeder af Ali, Machev og Malik. De er flygtninge, bosat i Fredensborg og i virksomhedspraktik. Tak til modellerne og arbejdspladserne for at stille op til fotografering.

Indhold

4

FORSKEL PÅ KOMMUNERNES SUCCES MED INTEGRATION

Vejen til job er lidt kortere i de kommuner, der oftere får de ledige i privat løntilskud eller virksomhedspraktik.

12

FAMILIESAMMENFØRTE KOMMER HURTIGT I JOB

To ud af tre familiesammenførte kommer i job i løbet af de første tre år, efter de er kommet til Danmark.

20

ORGANISERING PÅ TVÆRS GIVER EN SMIDIGERE PROCES

I Struer Kommune er integrationsafdelingen tværfaglig, og indsatsen bliver løst der, hvor de også tilbyder service for andre borgere.

8

FÅ FLYGTNINGE OG INDVANDRERE FÅR JOB EFTER AKTIVERING

Passiv forsørgelse, aktivering, småjobs og uddannelse. Det gør ikke den store forskel, for kun de færreste kommer i job.

16

JOBINDSATSEN BEGYNDER I ASYLCENTRET

Fredensborg Kommunes indsats begynder, før flygtningene ankommer til kommunen. Kompetenceafklaringen foregår i asylcentret.

Forskel på kommunernes succes med integration

Der er forskel på, hvor stor succes kommunerne har med at få nytilkomne flygtninge og de svageste indvandrere i job. Det sker dog lidt hurtigere i de kommuner, hvor de ledige oftere kommer i privat løntilskud eller virksomhedspraktik

---

AF GRY BESS MØLLER

DET ER GENERELT svært for kommunerne at hjælpe nytilkomne flygtninge og de svageste indvandrere i job

Samlet set kommer kun hver fjerde flygtning i job i mindst tre uger i løbet af de første tre år, de er i Danmark. Blandt de svageste indvandrere, der har problemer ud over ledighed som for eksempel psykisk sygdom, misbrug eller analfabetisme, er tallet endnu lavere. Her er kun hver sjette i job i mindst tre uger i løbet af de første to år, efter de er blevet ledige. Der er dog forskel på kommunernes succes.

I de mest succesfulde kommuner kommer de svageste indvandrere otte procent hurtigere i job, end man skulle forvente. I de

mindst succesfulde kommuner kommer de syv procent langsommere i job end gennemsnittet, når man tager højde for de kommunale rammevilkår. For flygtninge og familiesammenførte er forskellen stort set den samme, det vil sige en samlet forskel på 15 procent mellem de mest succesfulde og de mindst succesfulde kommuner.

- Der er helt sikkert et forbedringspotentiale for nogle af kommunerne. Men det er også vigtigt at understrege, at to ud af tre kommuner opnår et resultat, der svarer til det, man kan forvente, siger Iben Bolvig fra KORA, der har været projektleder på undersøgelsen

Praktik og løntilskud rykker

Når det gælder de svageste ind-

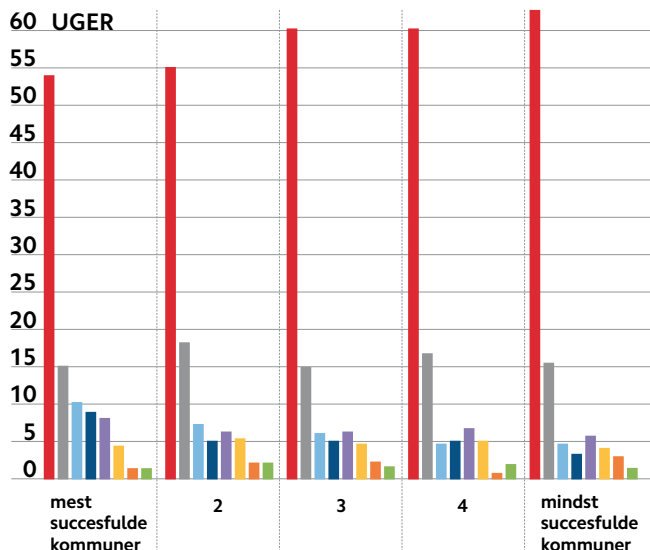
vandrere med problemer ud over ledighed, er der størst succes for de kommuner, der er mest flittige til at bruge løntilskud og virksomhedspraktik. I de mest succesfulde kommuner er indvandrerne i gennemsnit i virksomhedspraktik eller løntilskud i 10 uger i løbet af de første to års ledighed. I de mindst succesfulde kommuner sker det kun i gennemsnitligt fem uger.

Omvendt er der en tendens til, at de svageste indvandrere er mere på passiv forsørgelse i de mindst succesfulde kommuner. Her modtager de gennemsnitligt passiv forsørgelse i 64 uger mod 53 uger i de mest succesfulde kommuner.

- Det er ærgerligt, at kommunerne bruger den virksomhedsrettede aktivering i forholdsvis begrænset omfang, da vi ved, at

MERE VIRKSOMHEDSPRAKTIK I DE BEDSTE KOMMUNER

De svageste indvandrere er flere uger i virksomhedspraktik og løntilskud i de mest succesfulde kommuner. Omvendt modtager indvandrerne mere passiv forsørgelse i de mindst succesfulde kommuner.

ANTAL UGER PÅ:

- PASSIV FORSØRGELSE
- VEJLEDNING OG OPKVALIFICERING
- VIRKSOMHEDSPRAKTIK OG LØNTILSKUD
- ORDINÆRT JOB
- ORDINÆR UDDANNELSE
- UDEN FORSØRGELSESGRUNDLAG
- FØRTIDSPENSION
- PENSION ELLER FORLADER LANDET

den type indsatser har en dokumenteret effekt. Det kan dog skyldes, at det kan være meget svært at finde virksomheder, som vil stille løntilskudsjob eller praktikpladser til rådighed for netop denne svage gruppe af ledige, siger Iben Bolvig.

KORAs analyse viser, at blandt de 34 kommuner, der er bedst til

at få indvandrerne i job, er 21 af kommunerne også blandt dem, der er bedst til at bruge løntilskud og virksomhedspraktik. I de mest succesfulde kommuner kommer indvandrerne 16 procent hurtigere i løntilskud og virksomhedspraktik end i de mindst succesfulde kommuner. ■

OM UNDERSØGELSEN

+ KORA har undersøgt, hvor stor succes kommunerne har med at hjælpe flygtninge og de svageste, ledige indvandrere i job.

+ Indvandrerne er af ikke-vestlig oprindelse og har problemer ud over ledighed. Det kan være psykisk sygdom, misbrug eller analfabetisme. Gruppen har været i Danmark i minimum tre år og er mellem 16 og 64 år.

+ De nytilkomne flygtninge og familiesammenførte, har været i Danmark i maksimum tre år. De er mellem 18 og 64 år og er omfattet af integrationsloven.

+ KORA har undersøgt, hvor lang tid der går, fra en indvandrer bliver ledig, til personen kommer i beskæftigelse. På baggrund af beregninger på landsplan er der estimeret et forventet gennemsnit for hver enkelt kommune.

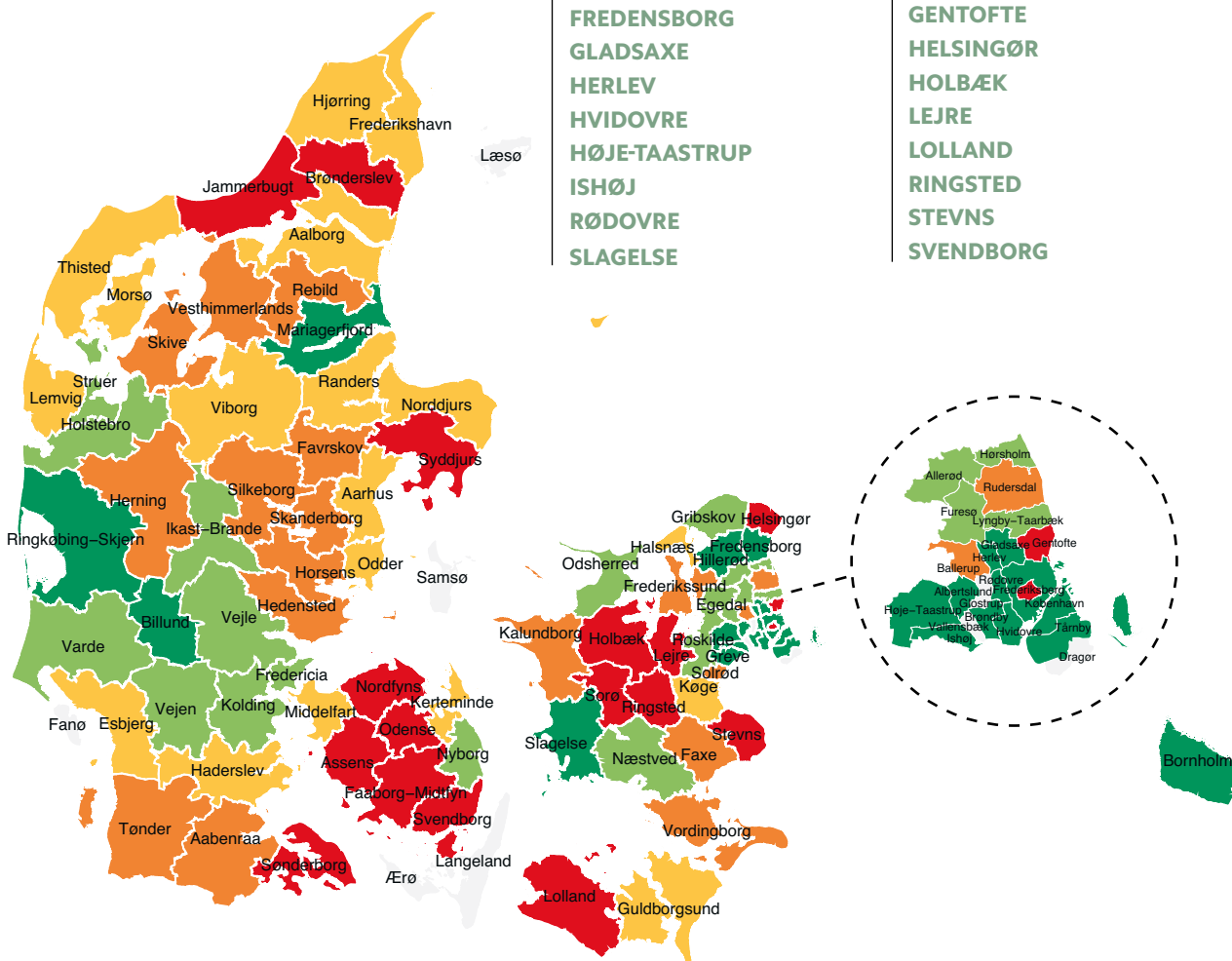
+ Kommunen er hurtigere end forventet, hvis dens tal er bedre end gennemsnittet, men langsommere end forventet, hvis tallet ligger under gennemsnittet.

+ Tallene tager højde for forskelle i indvandrernes forudsætninger og kommunernes jobmarkeder.

Se hele undersøgelsen 'Kommunernes integrationsindsats på beskæftigelsesområdet' på kora.dk

NYTILKOMNE FLYGTNINGE OG FAMILIESAMMENFØRTE I JOB

- GRUPPE 1 - MEST SUCCESFULDE
- GRUPPE 2
- GRUPPE 3
- GRUPPE 4
- GRUPPE 5 - MINDST SUCCESFULDE
- INDGÅR IKKE I BENCHMARK

De 10 kommuner med **mest** succes

I alfabetisk rækkefølge:

- BILLUND
- BORNHOLM
- FREDENSBORG
- GLADSAXE
- HERLEV
- HVIDOVRE
- HØJE-TAASTRUP
- ISHØJ
- RØDOVRE
- SLAGELSE

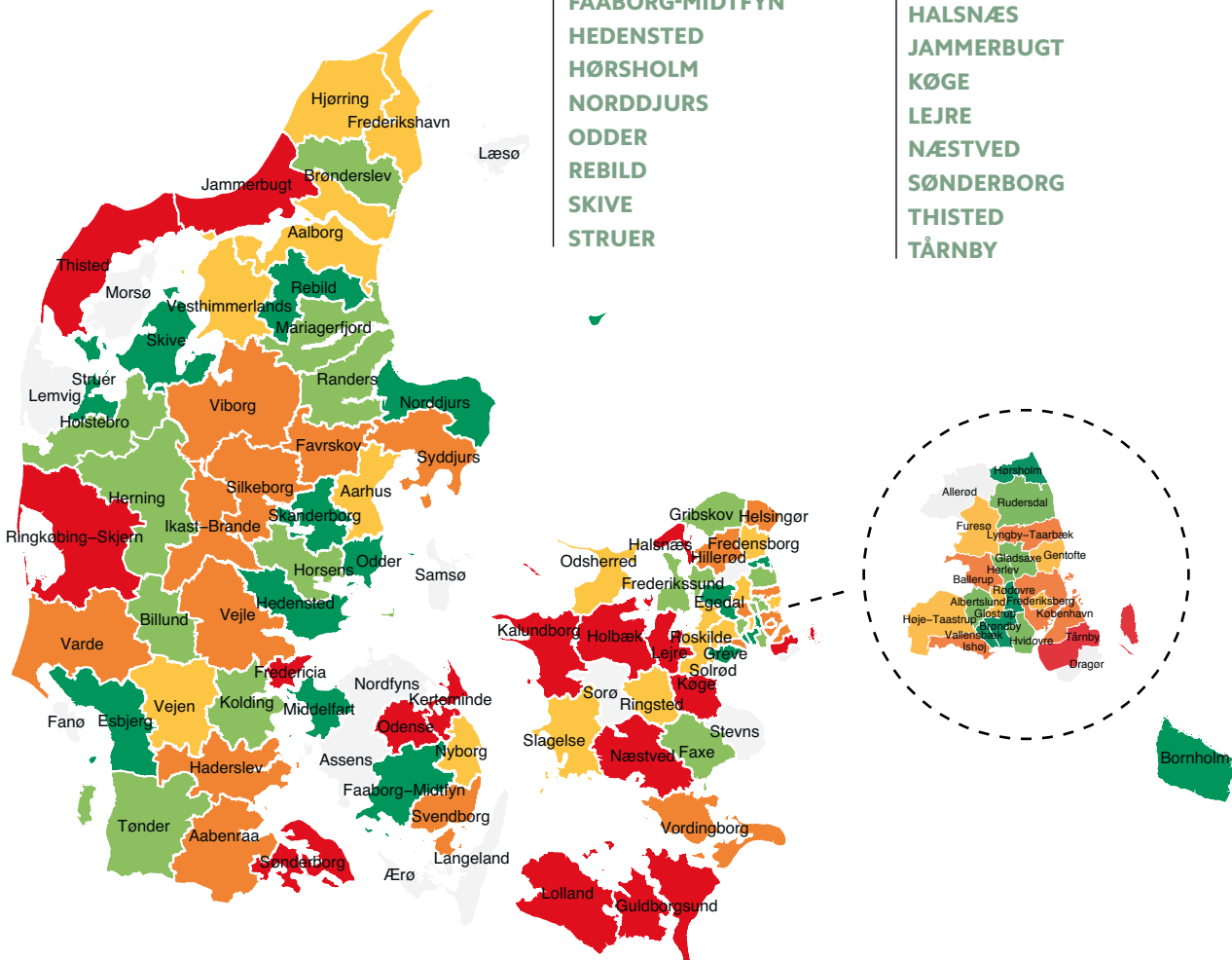
De 10 kommuner med **mindst** succes

I alfabetisk rækkefølge:

- ASSENS
- BRØNDERSLEV
- GENTOFTE
- HELINGØR
- HOLBÆK
- LEJRE
- LOLLAND
- RINGSTED
- STEVNS
- SVENDBORG

DE SVAGESTE INDVANDRERE I JOB

- GRUPPE 1 - MEST SUCCESFULDE
- GRUPPE 2
- GRUPPE 3
- GRUPPE 4
- GRUPPE 5 - MINDST SUCCESFULDE
- INDGÅR IKKE I BENCHMARK

Kun hver sjette af de svageste indvandrere er i job i mindst tre uger i løbet af de første to års ledighed.

Modelfoto

Få flygtninge og indvandrere får job efter aktivering

Nytilkomne flygtninge og de svageste ledige indvandrere er igennem meget forskellige forløb i de første år af deres ledighed. De hopper rundt mellem passiv forsørgelse, aktivering, småjobs og uddannelse. Men om det er det ene eller det andet, gør ikke den store forskel. Kun de færreste kommer i job

AF GRY BESS MØLLER

FIRE UD AF TI af de svageste ledige indvandrere er på passiv forsørgelse uden nogen form for aktivering de første to år af deres ledighed. Omvendt finder kun hver sjette et job i mindst tre uger i løbet af de første to års ledighed.

- Vi ved ikke, hvorfor de ledige indvandrere er så meget i passiv forsørgelse frem for aktivering. Det kan for eksempel skyldes, at de er syge og går til behandling eller udredning. Men der er en tendens til, at de kommuner, der har mindst succes med at få indvandrere i job, også er dem, hvor indvandrerne er mindst i aktivering, siger Iben Bolvig, seniorforsker i KORA og forfatter til rapporten.

To ud af tre af de svageste indvandrere oplever et forløb med opkvalificering eller vejledning i løbet af de første to års ledighed.

Men der er ikke noget, der tyder

på, at vejledning og opkvalificering bringer dem tættere på et job. Kommuner, der bruger denne type aktivering flittigt, har ikke mere succes med at få gruppen i arbejde end de kommuner, der ikke bruger den type aktivering så meget.

Få indvandrere i praktik

De kommuner, der er bedst til at bruge virksomhedspraktik og løntilskud, har til gengæld lidt mere succes med at få de svageste indvandrere i job. Men det er færre end hver tredje indvandrer, der oplever en periode med løntilskud eller virksomhedspraktik.

Flygtninge finder selv job

Nytilkomne flygtninge er meget aktive i deres første tre år i Danmark. Deres forløb er præget af vejledning, danskundervisning, virksomhedspraktik og småjobs. Hver fjerde flygtning

» Uanset hvor ihærdige kommunerne måtte være, så har ingen fundet den perfekte opskrift til at få de svageste flygtninge og indvandrere i job

Iben Bolvig, seniorforsker i KORA

» kommer i job i mindst tre uger i løbet af deres første tre år i Danmark.

Omkring halvdelen af de nytilkomne flygtninge, der kommer i arbejde, finder jobbet med det samme. Det kunne tyde på, at de kommer i job uden hjælp fra jobcentret. De resterende oplever det lange, seje træk i beskæftigelsessystemet med opkvalificering og vejledning. Omkring halvdelen kommer også i virksomhedspraktik eller løntilskud. Men på trods af den megen aktivitet er det kun hver ottende, der får et job efter et aktiveringsforløb.

- Det er interessant, at så stor en del af dem, der kommer i arbejde, selv finder det med det samme. Det rejser et behov for at dykke lidt længere ned i, hvad der kan forklare den succesfulde vej til arbejdsmarkedet, siger Iben Bolvig.

Opkvalificering dominerer

Det store flertal af flygtninge, der ikke kommer i job, bruger deres første tre år i Danmark på en lang række forskellige aktiveringsforløb. Det er en blanding af perioder med vejledning og opkvalificering og perioder med løntilskud og praktik. Aktiveringen er dog domineret af vejledning og opkvalificering, som 92 procent er igennem. Til sammenligning oplever 57 procent en periode med virksomhedspraktik eller løntilskud.

- Benchmarkinganalysen viste, at der måske nok er forskelle mellem de mest og de mindst succesfulde kommuner, og at det gør en lille forskel, når kommunerne er flittige til at få indvandrere i virksomhedspraktik og løntilskud. Men selv ikke den form for aktivering er den sikre vej til job. Uanset hvor ihærdige kommunerne måtte være, så har ingen fundet den perfekte opskrift til at få flygtninge og de svageste indvandrere i job, siger Iben Bolvig. ■

OM UNDERSØGELSEN

+ KORA har undersøgt gruppen af indvandrere, der har været i landet minimum tre år, og har kigget, på hvad der sker fra den dag, de bliver ledige.

+ Undersøgelsen har også kigget på, hvad der sker for flygtninge fra den dag, de får ophold i Danmark. Undersøgelsen strækker sig over to år for indvandrerne og tre år for flygtningene.

+ Analysen ser på, hvor ofte og hvor længe de to grupper er i ordinært job eller uddannelse, i aktiveringsforløb, virksomhedspraktik og løntilskud eller modtager passiv forsørgelse.

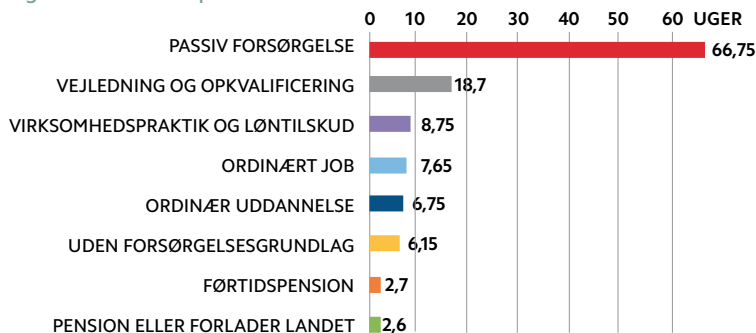
+ Hver fjerde af de nytilkomne flygtninge kommer i job i mindst tre uger i løbet af de første tre år, de er i Danmark. Kun hver sjettede af de svageste indvandrere kommer i job i mindst tre uger i løbet af de første to år, efter de er blevet ledige.

Se hele undersøgelsen 'Kommunernes integrationsindsats på beskæftigelsesområdet' på kora.dk

SÅDAN TILBRINGER DE SVAGESTE INDVANDRERE DE FØRSTE TO ÅRS LEDIGHED

I de første to års ledighed bruger de svageste indvandrere gennemsnitligt næsten 67 uger i passiv forsørgelse

De bruger knap 19 uger på vejledning og opkvalificering, og knap otte uger i virksomhedspraktik eller løntilskud.

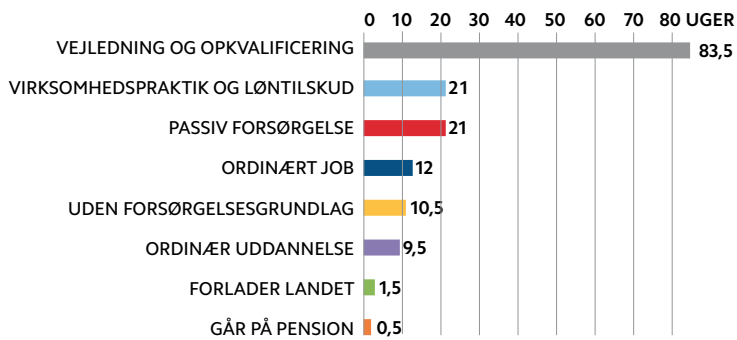
Hver ottende flygtning får et job efter et aktiveringsforløb.

Modelfoto

SÅDAN TILBRINGER DE NYTILKOMNE FLYGTNINGE DE FØRSTE TRE ÅR I DANMARK

I de første tre års ledighed bruger de nytilkomne flygtninge i gennemsnit næsten 84 uger i forløb med opkvalificering eller vejledning.

De bruger i gennemsnit 21 uger på virksomhedspraktik og løntilskud, og 12 uger i job.

» Der er en tendens til, at de kommuner, der har mindst succes med at få indvandrere i job, også er dem, hvor indvandrerne er mindst i aktivering.

Iben Bolvig, seniorforsker i KORA

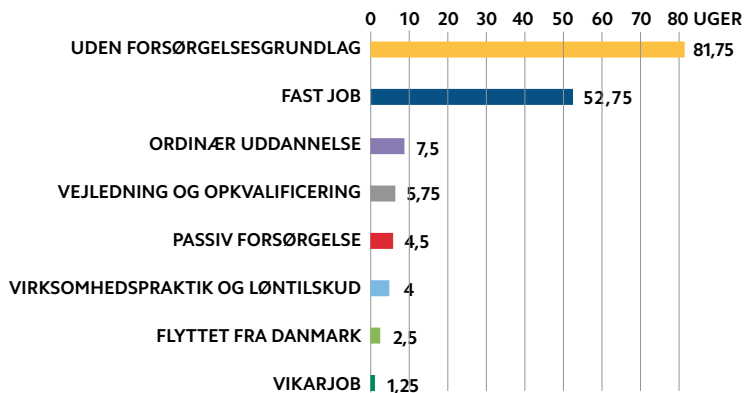
» Hver tredje familiesammenførte får et job lige efter, de er kommet til Danmark. Det kunne tyde på, at de har et på hånden, før de bliver familiesammenført hertil.

Iben Bolvig, seniorforsker i KORA

SÅDAN TILBRINGER NYTILKOMNE FAMILIESAMMENFØRTE DE FØRSTE TRE ÅR I DANMARK

Nytilkomne familiesammenførte fra ikke vestlige lande er uden nogen form for forsørgelse i knap 82 uger i gennemsnit i deres første tre år i Danmark. De uger ligger især i den første tid, efter de er kommet til Danmark.

De har fast arbejde i knap 53 uger i gennemsnit i løbet af deres første tre år i Danmark. Det dækker over, at omkring en tredjedel slet ikke arbejder i perioden, mens en anden tredjedel får job med det samme.

Familiesammenførte kommer hurtigt i job

Mens nytillkomne flygtninge har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, er historien en helt anden for familiesammenførte. 65 procent kommer i job i løbet af de første tre år efter, de er kommet til Danmark

AF GRY BESS MØLLER

TO UD AF TRE voksne fra ikke-vestlige lande, der bliver familiesammenført, kommer i job i løbet af deres første tre år i Danmark.

- Det er bemærkelsesværdigt, at så mange familiesammenførte kommer i job, især hvis man sammenligner med nytillkomne flygtninge, hvor kun hver fjerde kommer i job, siger seniorforsker i KORA Iben Bolvig, der præciserer, at denne del af undersøgelsen ikke omfatter familiesammenførte til flygtninge.

Uden andet forsørgelsesgrundlag

Familiesammenførte har ikke ret til offentlig forsørgelse, når de kommer til Danmark. De, der ikke finder job, står derfor uden forsørgelsesgrundlag eller bliver i praksis forsørgt af deres ægtefælle. Omkring hver fjerde af de familiesammenførte kommer ikke i job og har dermed slet ingen indtægt i løbet af de første tre år i Danmark.

- Vi kan ikke sige, om så mange kommer i job, fordi de ikke har andet forsørgelsesgrundlag, når de kommer til Danmark, og dermed har større motivation for at finde et job. Om det snarere

skyldes deres netværk i Danmark, eller at de bare generelt er mere ressourcestærke. Jeg gætter på, at det er en blanding af alle faktorer, siger Iben Bolvig.

Netværk kan have betydning

Cirka halvdelen af de familiesammenførte fra ikke-vestlige lande, der kommer til Danmark, flytter ind hos en indvandrers, der har været i landet i mindst tre år. Den anden halvdel flytter sammen med en dansker. Men det gør ikke umiddelbart den store forskel i forhold til deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

- Det kan have en stor betydning for de familiesammenførtes jobsucces, at de har et godt netværk i Danmark gennem deres ægtefælle. Vi kan også se, at hver tredje familiesammenførte får et job næsten lige efter, de er kommet til Danmark. Det kunne tyde på, at de har et på hånden, før de bliver familiesammenført hertil, siger Iben Bolvig, og tilføjer:

- Under alle omstændigheder tror jeg, at vi vil kunne lære en masse ved at se nærmere på, hvad der ligger til grund for denne gruppes forholdsvis store succes på arbejdsmarkedet. ■

OM UNDERSØGELSEN

+ KORA har undersøgt, hvor lang tid der går, fra en familiesammenført får ophold i Danmark, til personen kommer i beskæftigelse.

+ Analysen ser på, hvor ofte og hvor længe de familiesammenførte er i job eller uden forsørgelsesgrundlag.

+ Familiesammenførte til flygtninge indgår ikke i denne del af analysen.

Se hele undersøgelsen 'Kommunernes integrationsindsats på beskæftigelsesområdet' på kora.dk

Lidt flere kommer i job,
når kommunen bruger
virksomhedspraktik
og privat løntilskud.

Modelfoto

Jobindsatsen begynder i asylcentret

Fredensborg Kommune møder deres flygtninge første gang i asylcentret. Her afklares kompetencer og uddannelse, og man afstemmer forventninger. Målet er, at flygtningene begynder i praktik inden for 72 timer efter, at de er ankommet til kommunen

AF JONNA TOFT

HVORFOR IKKE GÅ tidligt i gang med at afklare kompetencer og uddannelse, så nytilkomne flygtninge hurtigt kan komme i praktik og begynde at tilegne sig sprog og kultur? Det er tanken bag Fredensborg Kommunes indsats. Derfor opsøger man flygtningene på asylcentre, inden de overhovedet er ankommet til kommunen

- På asylcentret bliver flygtningens kompetencer og uddannelse afklaret, og så laver man en forventningsafstemning. Vi signalerer, at vores mål er beskæftigelse eller uddannelse, og at vi går i gang umiddelbart efter ankomsten. Og så forklarer vi, hvad flygtningen kan forvente af os. Forventningsafstemningen er vigtig for det videre samarbejde mellem flygtning og kommune, siger leder af kommunens integrationsindsats Charlotte Hoegh.

Kommunen har et tæt samarbejde

med en anden aktør, der varetager den første samtale med flygtningene ude på asylcenteret. Det er blandt andet en fordel, fordi den anden aktør har medarbejdere i hele landet.

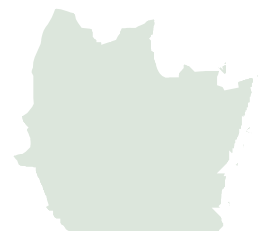
Når flygtningen ankommer til kommunen, bliver de modtaget på banegården af kommunens mentor, som hjælper med det praktiske ved indflytningen.

- Vi skal jo have et nært samarbejde med personen i månederne, der kommer, så den første kontakt er vigtig, forklarer Charlotte Hoegh.

Hurtigt i gang

Fredensborg Kommunes mål er, at flygtningene kommer i praktik i en privat virksomhed allerede inden for 72 timer efter, de er ankommet til kommunen. Her arbejder de typisk i 13 uger. Enten fem dage om ugen eller, hvis de er begyndt i sprogskole, to dage om ugen.

- De fleste vil rigtig gerne arbejde.

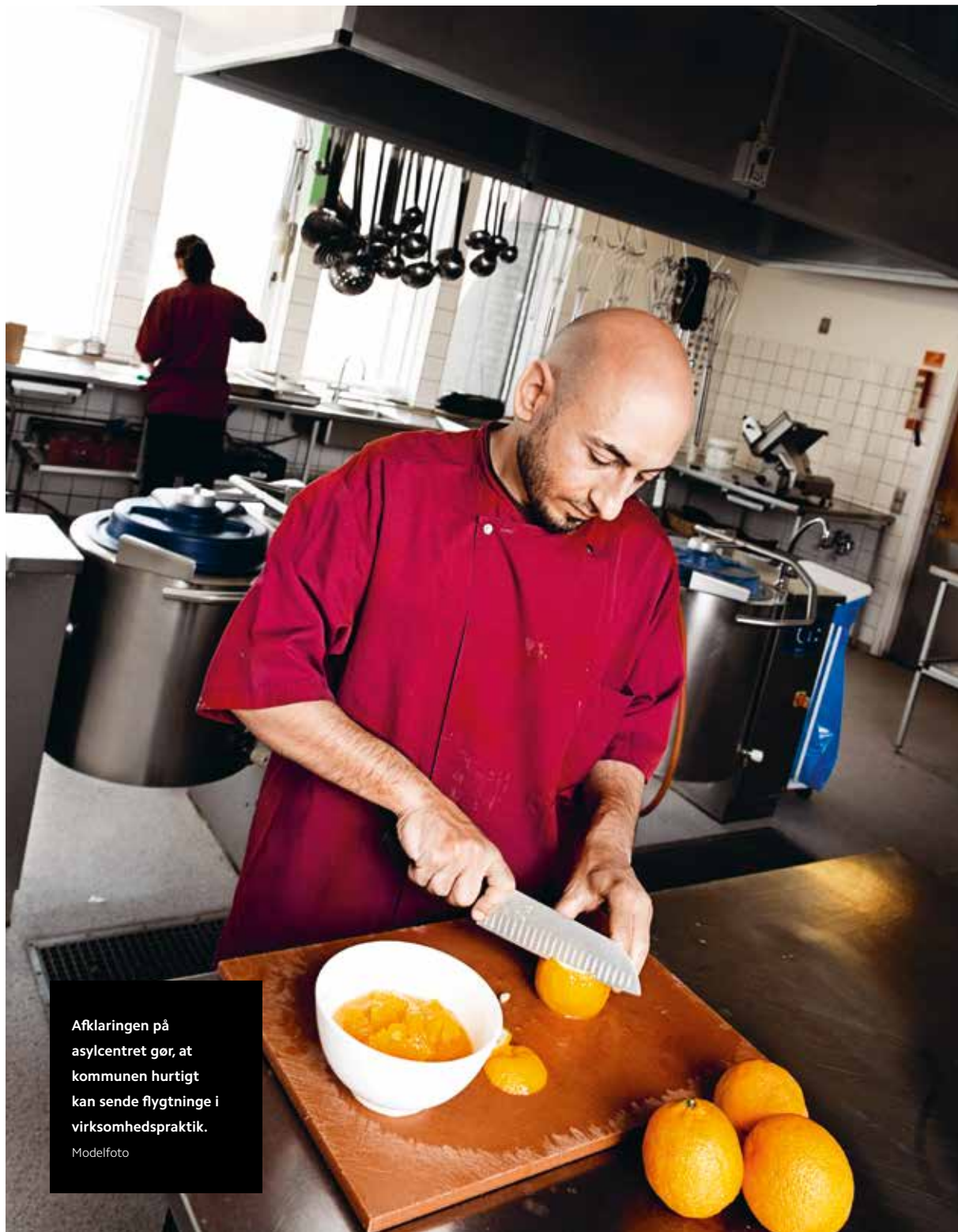

FREDENSBORG KOMMUNE

+ Er blandt de 10 mest succesfulde kommuner til at få nytilkomne flygtninge og familiesammenførte i beskæftigelse.

+ Får indvandrere med andre problemer end ledighed i beskæftigelse lige så hurtigt, som man kan forvente

+ Bruger privat løntilskud og virksomhedspraktik til de svageste indvandrere i det omfang, man kan forvente

Afklaringen på
asylcentret gør, at
kommunen hurtigt
kan sende flygtninge i
virksomhedspraktik.

Modelfoto

» Vi oplever ikke modstand. Målet er, at alle skal i praktik straks, men der er undtagelser. Kommer der en familie med børn, skal vi have børnenes situation på plads først, påpeger Charlotte Hoegh, og tilføjer:

- Mange spørger, hvorfor de ikke får løn. Men her arbejder man, når man får integrationsydelse. Formålet med den første praktik er at lære sprog og arbejdspladskultur.

Kommunens virksomhedskonsulent følger flygtningen ud på praktikpladsen, får ham godt i gang og etablerer en god kontakt med virksomheden.

Mentor hjælper på vej

Alle flygtninge får en mentor tilknyttet i de første tre måneder

og mødes med ham eller hende mindst en gang om ugen. Mentoren forklarer om de indsatser, der sættes i gang med sprogskole og praktik og skaber kontakt til frivillignetværket.

- Hvis en borger har brug for mere støtte ude på praktikpladsen, kan vi bakke op med en arbejdspladsmentor. Det kan for eksempel være en person fra arbejdspladsen. Mange virksomheder vil gerne hjælpe, fortæller Charlotte Hoegh.

I løbet af den første 13 ugers praktik kan en virksomhedskonsulent afdække, hvilke kompetencer flygtningen har i praksis, og om der er ønsker til uddannelse og job. Målet er, at den næste praktikplads i højere grad matcher flygtningens ønsker og giver udsigt til

mere varig beskæftigelse eller uddannelse.

Virksomheder oplærer til job

Nogle flygtninge får mulighed for at komme i praktik på en virksomhed, hvor der bagefter venter et fast job til overenskomstmæssig løn.

- Vores virksomhedskonsulenter har været overraskende gode til at skabe denne type samarbejder. Virksomhederne mangler arbejdskraft, typisk til jobs, som danskere ikke vil have; Rengøring, reklameudbringning eller natlige leveringer til supermarkeder. Vi betinger os, at flygtningene skal arbejde sammen med dansk-talende kolleger, så de får sprogr træning, forklarer Charlotte Hoegh.

Virksomheden lærer flygtning-

EN FLYGTNINGS VEJ IND I FREDENSBORG KOMMUNE

Asylcentret, 4 til 6 uger før ankomst til kommunen

Anden aktør afklarer kompetence- og uddannelse og afstemmer forventninger. På det tidspunkt har flygtningen typisk været 3-6 mdr. i Danmark

Ankomst til kommunen

Flygtningen afhentes på stationen af en mentor fra kommunen og følges ud til sin bolig. Mentor giver information om og hjælp til en række praktiske forhold.

Første uge

Mentor og sagsbehandler hjælper med: Tilmelding til sprogskole, information om rettigheder og pligter, tilbud om helbredsundersøgelse, samtale om flygtningens baggrund, udfyldelse af integrationskontrakt. Her afklares også forhold om eventuelle børn.

Senest 3. dag

Medmindre der er særlige problemer, begynder flygtningen i virksomhedspraktik senest tredje dag efter ankomst til kommunen.

» Virksomhederne mangler arbejdskraft, typisk til jobs, som danskere ikke vil have; Rengøring, reklameudbringning eller natlige leveringer til supermarkeder.

Charlotte Hoegh, leder af kommunens integrationsindsats

gene op i en kort periode, inden de starter i job. Det er sandsynligvis ikke deres drømmejob, men det motiverer at tjene en rigtig løn.

- De skal ikke nødvendigvis gøre rent resten af deres liv. Men det er meget lettere for dem at få et andet job, hvis de er i arbejde, siger Charlotte Hoegh.

Sprogskolen følger de fortsat, typisk på eftermiddags- eller aftenhold. Det kan også være på daghold, hvis de arbejder aften eller nat.

Indsatsen er samlet i et team

Fredensborg Kommune har samlet sin integrationsindsats i et nyt team med medarbejdere fra forskellige sektorer. Her arbejder to mentorer, tre koor-

dinerende sagsbehandlere, en administrativ medarbejder, der koordinerer boligopgaven, og to familiekonsulenter. Virksomhedskonsulenterne sidder tæt på.

Mentorerne er fuldtidsansatte og har ikke andre opgaver. Den ene er socialpædagog, den anden administrativ sagsbehandler med arabisk baggrund.

Den første samtale i asylcentret bliver varetaget af en anden aktør, der har medarbejdere i hele landet. Dermed er geografien ingen hindring, selv om en del af de flygtninge, der placeres i Fredensborg Kommune, kommer fra et asylcenter i Sønderjylland. Det er også den anden aktør, der finder de første praktikpladser til flygtningene. ■

Anden uge

Infomøde sammen med andre nytilkomne flygtninge om kommunen, rådgivning, ydelser, rettigheder og pligter, sprogskole, frivilligcentret mv.

Uge 3-13

En typisk uge består af tre dages sprogskole og to dages praktik. Mentor besøger flygtningen efter skole- eller praktiktid.

Uge 14-26

Flygtningen kan begynde i en ny 13-ugers virksomhedspraktik, der i højere grad er valgt ud fra flygtningens kompetencer og ønsker

Efter 26 uger

Nogle flygtninge begynder i uddannelse, andre i løntilskud eller job, nogle fortsætter praktikforløb.

Organisering på tværs giver en smidigere proces

I Struer Kommune er integration organiseret på tværs af sektorer. Det giver en velkoordineret arbejdsgang, hvor snitfladeproblemer hurtigt kan løses

AF JONNA TOFT

STRUER HAR MAN trimmet organisationen bag kommunens integrationsindsats. Det er nu en tværfaglig integrationsafdeling, der står for modtagelsen af flygtningene. En styregruppe lægger de overordnede linjer, sikrer overgange mellem sektorer og indarbejder nye regler og love. Styregruppen består af direktøren og centerchefen for socialområdet, arbejdsmarkedschefen, centerchefen for skole- og dagtilbudsområdet og en specialkonsulent.

- Snitfladeproblemer kan vi hurtigt løse i styregruppen, så vi sikrer, at ingen opgaver falder ned mellem to afdelinger. Et eksempel: Hvis vi bosætter folk i et lille lokalsamfund, skal vi også kunne give børnene et daginstitution eller skoletilbud i nærheden, siger Lene Hornstrup, der er centerchef for socialområdet.

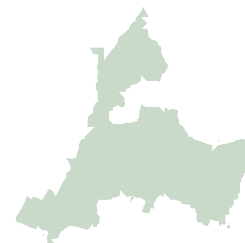
- Vi forsøger at gøre integration til en fælles indsats, som alle tager del i. Det er altså ikke en 'specialistopgave'. Indsatsen går på tværs, og den

skal løses der, hvor vi normalt tilbyder service for andre borgere. Vi kan bedst støtte flygtningene i at blive selvforsørgende, når alle aktører arbejder systematisk og har samme mål, siger hun.

Integration på biblioteket

Når integrationsafdelingen i Struer Kommune modtager besked fra Udlændingestyrelsen om, at en flygtningefamilie er på vej, giver afdelingen besked til nøglepersoner i de andre sektorer. Inden familien står på banegården, er der fundet bolig, skole- og daginstitutionstilbud, og en praktikplads er på vej.

Integrationsafdelingen står for selve modtagelsen og koordinerer indsatserne. Den har et tæt samarbejde med de øvrige sektorer, som det kan være nødvendigt at trække på i særlige tilfælde, for eksempel hvis familien har handicaps eller særlige behov.

STRUER KOMMUNE

- + Får flygtninge og familiesammenførte i job lige så hurtigt, som man kunne forvente.
- + Er blandt de ti mest succesfulde kommuner, til at få indvandrere med andre problemer end ledighed i beskæftigelse. Kommunen er 10 procent hurtigere end gennemsnittet.
- + Er blandt de ti mest succesfulde kommuner hvad angår at få indvandrere i privat løntilskud eller privat virksomhedspraktik. Det sker 16,2 procent hurtigere, end man skulle forvente.

Integrationsafdelingen ligger på biblioteket. Det giver flygtningene mulighed for at læse dagens avis og føle sig som almindelige borgere.

Modelfoto

I integrationsafdelingen sidder to socialrådgivere, tre pædagoger (familieguider), en 5-timers administrativ medarbejder, som finder boliger, og en 18-timers specialkonsulent, som samler trådene og udarbejder materialer såsom fælles retningslinjer for kommunens serviceniveau.

Organisatorisk hører afdelingen under handicap-, social- og psykiatridivisionen og har til huse i Infocenter Struer sammen med Struer Bibliotek og Borgerservice.

- Placeringen ved biblioteket har større betydning, end jeg troede. Flygtningene kan hente meget viden i huset og læse aviser på deres eget sprog. Desuden kommer der mange andre borgere på biblioteket, så flygtningene føler sig ikke som særlige klienter, når de skal ind til integrationsafdelingen, fortæller Lene Hornstrup.

Integrationsafdelingen tilbyder åben rådgivning med tolk hver

fredag. Her kan borgerne møde op uden aftale, og især nytilkomne bruger muligheden for at få løst mindre praktiske problemer.

Der holdes også 'Tolkedag' hver mandag. Her skal bestilles tid, men så sidder en socialrådgiver fra integrationsafdelingen og en person fra Ydelseskantoret også klar til at besvare spørgsmål om eksempelvis integrationsydelse, økonomi, lejekontrakter.

Samarbejde med virksomheder

En tredjedel af flygtningene er lige nu i virksomhedspraktik, ligeligt fordelt på private og offentlige

» Det er en fordel at være en lille kommune. Mange kender hinanden på tværs af områder.

Helle Vadt, teamleder for Kontanthjælp og Integration i Struer Kommune

arbejdspladser. Resten er typisk i gang med opkvalificering, afventer en praktikplads, går på femdages sprogskole eller er for syge til praktik. For de nytilkomne gælder, at de så vidt muligt skal starte i praktik og på sprogskole i løbet af en måned.

- Målet er, at alle, der kan, skal i praktik og på sprogskole, så de vænner sig til en hverdag, hvor de skal af sted til noget hver dag, fortæller Helle Vadt, teamleder for Kontanthjælp og Integration i Struer Kommune.

Et hold af jobkonsulenter finder praktikpladser. Når de har

30 frivillige netværksfamilier tager godt imod de nye borgere i lokalsamfundene.

Modelfoto

EN FLYGTNINGS VEJ IND I STRUER KOMMUNE

4-6 uger før ankomst

Når kommunen får besked om, at der kommer en flygtning, giver integrationsafdelingen besked til nøglepersoner i de andre sektorer. De begynder at finde bolig, praktikplads og evt. skole- og dagtilbud.

Ankomst

Flygtningen bliver modtaget på stationen af en fra integrationsafdelingen

Starten af den første uge

Samtale med socialrådgiver om boligkontrakt, information om lokalområdet, skole- eller daginstitutionstilbud, familiescreening, helbredsundersøgelse, kontakt til en frivillig netværksfamilie.

I løbet af den første uge

Samtale i Jobcentret om integrationskontrakt, ret og pligt, kompetence- og uddannelsesscreening, visitation til sprogskole, henvisning til jobkonsulent, så der kan findes virksomhedspraktik, erklæring om aktivt medborgerskab.

» været i kontakt med en virksomhed, gør de meget ud af at dele viden. Så hvis en virksomhed mangler arbejdskraft på nogle områder, går det hurtigt videre til integrationsafdelingen. En koordinerende jobkonsulent fungerer som virksomhedernes indgang til kommunen.

- Vi har et virkelig godt samarbejde med små og større virksomheder. Det er en fordel at være en lille kommune. Mange kender hinanden på tværs af områder, fortæller Helle Vadt.

Men det har også stor værdi, at mange frivillige, blandt andet op mod 30 frivillige netværksfamilier, tager godt imod nye borgere i lokalsamfundene, mener Lene Hornstrup.

- Når de nye borgere får et lokalt netværk, er jeg sikker på, at det bærer frugt, også hvad angår beskæftigelsen. Rigtig mange flygtninge vil gerne integreres hurtigt, og frivillige gør en uvurderlig indsats for at hjælpe. Jeg tror, vi ser effekten af det hen over mange år, også på jobområdet, siger hun.

Kursus i arbejdsmarked

Jobcenter Struer afholder også kurser om det danske arbejdsmarked for både nytilkomne og dem, der har boet i kommunen i længere tid. Hen over sommeren holdes tre kurser med to-tre undervisningsgange om emner som ret og pligt, cv og arbejdsmarkedsforhold. Kurset kører sideløbende med sprogskole, og fungerer ofte

som en indledning til praktik.

- Vi forklarer om arbejdsforhold og viser nogle konkrete muligheder for uddannelse. Ofte ved deltagerne ikke, hvad en erhvervsuddannelse eller VUC er. Men når vi besøger et uddannelsessted, og de hører om SU og lærlingeløn, bliver det tydeligere for dem, forklarer Helle Vadt.

Den store udfordring er dog at få flygtningene i varig beskæftigelse.

- Flygtningene har ofte brug for at få nogle bredere kompetencer, så de kan søge en større vifte af jobs. Det får de via praktik, løntilskudsjobs og uddannelse, og vi kan se, at det virker. Men vi vil stadig gerne være bedre til at give dem et fast fodfæste på arbejdsmarkedet, siger hun. ■

Inden for den første måned

Start på 13-ugers virksomhedspraktik. Start på sprogskole.

I løbet af de første måneder

Introkursus til dem, det er relevant for. Introkurset har fleksibel varighed og indhold alt efter deltagerens skare og behov, men her undervises fortrinsvis i arbejdsmarkedsforhold.

Efter 13 uger

Praktikpladsen forlænges muligvis, gerne med sigte på et løntilskudsjob eller en ordinær ansættelse. Eller der findes en ny praktikplads.

DET NATIONALE INSTITUT
FOR KOMMUNERS OG REGIONERS
ANALYSE OG FORSKNING

Udvalgte kommuner